
Den danske Flagsang

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Den danske Flagsang

4

Den danske Flagsang

Den danske Flagsang

Den danske Flagsang

Af Sognepræst Kaj Munk

UFFE GROSEN, der er Forstander paa Vallekilde Højskole, har fundet Lejligheden inde til at nedsætte den danske Flagsang. Snyde-sentimental og Klingklang faar den i Karakter. Grosen burde have betænkt to Ting, dels at det slet ikke er Eksamenstid, og dels, at det er ikke gjort med, at det er rigtigt, det, man siger; man maa ogsaa have Ret.

Det er muligt, at Axel Juel, der som Digter ikke falder i Sværvægtsklassen, har begaaet en Flagsang, man kan bebrejde baade det ene og det andet. Men gælder det for Mennesker, at de skal ikke bedømmes efter det negative ved dem, men efter, hvad godt de har udrettet, kan noget lignende endnu stærkere hævdes for de Sange, der nu engang er blevet Folkeeje. For dem gør der sig ganske særlige Love gældende. Indvendingerne mod dem glider af dem som Vand af en And.

Tænk engang paa Johannes Ewalds Hymne, der i mange Aar var det danske Folks Nationalsang, saa blev udnævnt til dets Kongesang og nu er befordret til dets Søndagssang. Kunstmæssigt set er "Kong Christian stod ved højen Mast" utvivlsomt den eneste Sang i Verden, der er fuldkommen. Men efter at Norge og Syddanmark og Flaaden er gaaet tabt for vort Rige og Undervurderingen af os selv derefter blevet - jeg havde nær sagt lovfæstet af os selv, er Vejrdraget i den ikke længere dansk. Og saa er det naturligvis uheldigt, at i alle dens Krigsvers er det vore Venner, vore næstbedste Frænder (for Nordmændene er vore bedste), som vi blunker af. Tilmed da det er Løgn, for det var jo Svenskerne, der vandt. Men Sangen selv er den prægtigste Fregat; alle Kugler preller af imod den. Saa stærkt skal det nye nordiske Venskab være, at det lettelig taaler denne Mandjævning i Gildeshallen, ja, ikke blot taaler, men styrkes af Minderne om, hvor stolt vi har taget Basketag med hinanden i vor Ungdom.

Og hvad Storhedsaanden i Sangen angaar - nuvel, jeg vil ærligt tilstaa: Jeg rejser mig prompte for dens Toner, men med en lille bitte Smule daarlig Samvittighed: Den er jo ikke sand mere, den rummer ikke længere det danske Folks Mentalitet.

Sognepræst Kaj Munk.

Saa falder der mig en Episode ind, just fra Valpladsen for dens første Vers: For en svensk Kanonkugle faldt Kong Christian om paa Dækket, blødende og bevidstløs, med Øjet slaet ud. Allerede raabtes der "Kongen er død". Da rejste han sig med Besvær og svarede, at død var han ikke, han kunde atter overtage Ledelsen og med Guds Hjælp føre sine Gutter til Sejr. - Lad os da, Landsmænd, holde fast ved "Kong Christian", selv om den for Øjeblikket ligger paa Dækket; maaske den atter rejser sig og fører sine Gutter til Sejr. Hvad er der i Vejen for, at et lille Folk skulde kunne tænke stort?

For den sjællandske Nationalsang "Der er et yndigt Land" rejser jeg mig nølende og med endnu sortere Samvittighed. Det kniber mig at faa mig selv til at holde af den. Som Kunst

er den ikke bedre end god, og personlig tror jeg ikke paa noget dybere Forhold mellem Danmarks Bestaaen og Bøgens Spejlen sig i Øresund. Men, kære Uffe Grosen: Jeg rejser mig altsaa. For naar mine Landsmænd rundt om mig rejser sig og jeg kan høre paa deres Stemmer, hvad den Sang betyder for dem, saa maner den Danmark frem ogsaa for mig, og jeg kan mærke, at Aanden i Sangen er meget større end Oehlschlägers for en Gangs Skyld slappe Ord. Naar vi alle til os selv og til hinanden sammen synger af vort fulde Hjerter dens tre sidste Linier, saa glider Idyllen af dem, og de kommer virkelig til at lyde som en Ed.

Hvad Flagsangen angaar, da finder jeg, at dens Kunst i hvert Fald i dens første Vers ikke staar synderligt tilbage for "Der er et yndigt Land"s. For os Danske er Flaget religiøst. Det er det i Kraft af Korset i sig og i Kraft af Sagnet om dets Tilblivelse, at det er en personlig Present fra Gud til vort Folk. Smukt og sandt derfor, at Digteren begynder med at hejse det, med Blikket følger det til Flagstangsknappen og med Hjertet til Himlen, hvor det er kommet fra. Og profetisk forkynder os saa stort et Syn, at ikke blot som Enkeltmenneske har vi Ansvar overfor og Plads hos Gud, men ogsaa som Nation. Ikke din og ikke min, men hele Folkets Evighed.

Det andet Vers fortæller om Dannebrog's Levnedsløb og Bestemmelse her paa Jorden, efter at vi begyndte i Himlen, fortæller smukt og spænder vidt, faar baade Kolonihaven og Flaaden med.

Det sidste Vers er det svageste, til Gengæld et, man skulde tro vilde smelte Uffe Grosens Pacifikhjerte uden Pardon. I Stedet for har det altsaa bragt det i Harnisk. Ja, Menneskenes Børn er forunderlige!

Efter vor Formening er Forstander Grosen da i det Tilfælde, at hverken er det rigtigt, det, han siger, eller har han Ret. Sangen har uden at logre kunnet kalde paa danske Sind og udløse det i dem, vi for Tiden har inderligst Brug for. Højskolemanden synes at have glemmt, at Dagene nu forlanger Ordene vejet. Det er vel ikke let at huske for Folk, hvis Forretning hidtil har være en Gros. Men det er nødvendigt. Selv om der er gennemført skrap Rationering, er yderligere Selvrationering paakrævet. Her er ikke længere Rum for hvilke som helst kvikke Indfald og barokke Modsigelser; kun overfor direkte Vildfarelser, hvor Kravet staar paa at adlyde Gud mere end Mennesker, er der stadig ingen Vej uden om den hensynsløse Sandhed. Men det kan dog næppe kaldes Vildfarelse at samle det danske Folk i Hengivenhed og Ærbødighed om dets Flag, hvad ubestrideligt Flagsangen har været og er en Hjælper til - selv om det sker med Ord, der støder visse Strengte i private Sjæle.

Vi finder altsaa, at Hr. Uffe skulde have afholdt sig fra at grave Sværdet op ved denne Lejlighed; dels fordi det slet ikke er Skræp, han har faaet fat paa, og dels fordi - og det er det egentlig alvorlige ved Sagen - hele Aktionen samler Opmærksomheden mere om Navnet Grosen end om Navnet Juel. Flaget skal nok overleve Angrebet, hvad sikkert ogsaa var Angriberens Mening, og Flagsangen er bare blevet det danske Folk kærere af det. *Men hvad er det for en Aand, der taler ud af Angrebet?* Saadan spørger vi nu. Hvem er denne Grosen i Dag? Chesterton sagde om Bernard Shaw, at der er intet rigtigt ved Manden undtagen Manden selv. Der kan komme den Stund, da et Folk ikke har Raad til at understøtte forkerte

Meninger, hvor rigtige saa end de Mænd er, der fører dem frem? Er Grosen en Mand, der har intet lært og intet glemt? Kan det danske Folk fortsætte med at sende sin Ungdom til Vallekilde? Eller er der Højskoler, vi maa til at have Skilt op udenfor: Pas paa! Berøring livsfarlig.

Kaj Munk